პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 16 (18258) ხუთშაბათი, 21 იანვარი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

ტუპინი
არიან
პარტია
და
დიდი
ლენინი,
ჩვენს
ისტორიას
ორივ იგი
ერთგვარად
ჯფვენის:
ვიტყვით —
ლენინი,
პარტია
გვაძვს
წარმოდგენილი.
ვიტყვით —
პარტია
და გგულისხმოგთ
ვლადიმერ
ლენინს!

ვლადიმერ
მაიაკოვსკი

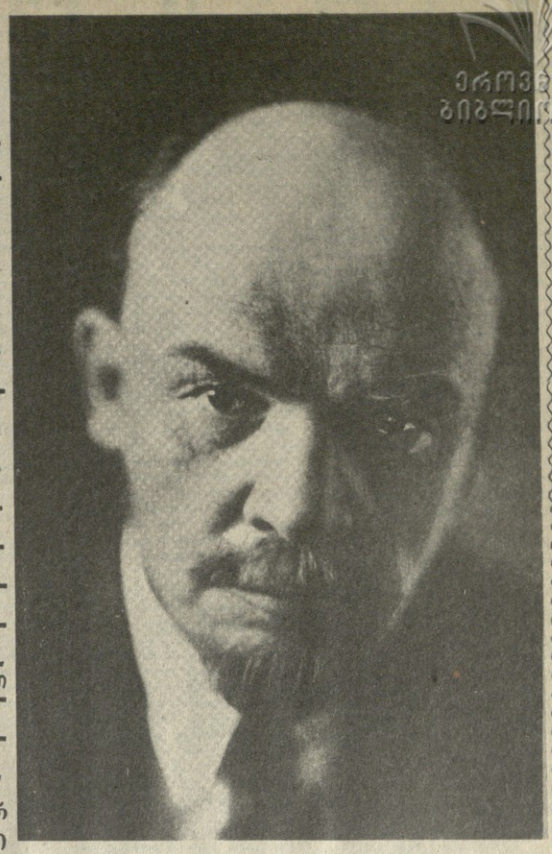

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩვენს ქვეყანაში

გვატყობინებენ
საკადრისი
კორესპონდენტები

● **დუბნა.** ბირთვული კვლევის გაერთიანებული ინსტიტუტის ინტერნაციონალური კოლექტივის მაკვანძელმა მთელმა რიგმა ახალმა აღმოჩენებმა მსოფლიო მეცნიერების ახალი ნაბიჯი გადადგეს ბირთვული ურთიერთმოქმედების გაგების გზაზე. ენერგეტიკულ ბაზაზე ამოქმედდა უნიკალური დანადგარი — სწრაფი ნეიტრონებით მომუშავე ექსპერიმენტული რეაქტორი. ინსტიტუტის უფროსმა ამჩქარებელზე — სინქროფაზოტრონზე პირველად აიჩქარეს დეიტერიუმის პოლიარიზებული ბირთვები — დეიტრონები.

ინსტიტუტის ამ და სხვა მიღწევების შესახებ ოლპარაჯს საინფორმაციო სიტყვაზე. ამჟამად ბირთვული კვლევის გაერთიანებულ ინსტიტუტში საბჭოთა მეცნიერებთან ერთად მუშაობს სხვა სოციალისტური ქვეყნების 550 ფიზიკოსი და ინჟინერი. ბევრი სამეცნიერო სამუშაო სრულდება საფრანგეთის, იტალიის, ამერიკის შეერთებული შტატების, ინდოეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, დანიის, ფინეთის, უნგრეთისა, ეგვიპტის ბირთვული კვლევის (ერნეკი) ორგანიზაციის ცენტრებთან ერთად.

● **კიშინიოვი.** მოლდავეთის მეცნიერებათა აკადემიაში შეიქმნა ავტომატიზებული საინფორმაციო-საძიებო კომპლექსი „ფიტოტრონი", რომელიც საშუალებას იძლევა ღრმად შეესწავლოთ გარემოსთან მცენარის ურთიერთმოქმედება. მისი მეოხებით მეცნიერები იღებენ ჭეშმარიტ ინფორმაციას მცენარეთა ჯიშების გენეტიკური რესურსების შესახებ. ექსპერიმენტს მეცნიერული მოწყობილობისა და ავტომატიზაციის კოლექტიური გამოყენების სისტემის ორგანიზაციას მოლდავეთის სსრ აკადემიამი გაუტანენ საკავშირო თათბირ-სემინარის მონაწილენი, მათ განხილეს ასეთი სისტემების შემუშავებისა და რაციონალური გამოყენების საკითხები მეცნიერთა შრომის ეფექტიანობის აანალიზებლ, სახლობო მეურნეობაში მათი მიღწევების სწრაფი დანერგვის მიზნით.

● **იასნოგაბსკაია,** (დონეცკის ოლქი). შახტების შენებლობისას გვირაბების გაყვანის სარეკორდო ტემპს უზრუველყოფს კომბაინი, რომლის გამოშვებასაც შეუდგა იასნოგაბსკაიას მანქანათაშენებელი ქარხანა. დღეს აქ დაიწყო პირველი აგრეგატის დამზადება. მანკანა წინანდელზე ორჯერ უფრო მწარმოებლურია: ერთი თვის განმავლობაში მას შეეძლოა დაძლიოს 200 მეტრი გვირაბი ქანი.

● **ვინნაკი.** ერთიანად გაიზარდა გაერთიანება „ინტეგრალის" მოწყობილობის მწარმოებლურობა ნახევარგამტარიანი ხელსაწყოების დამზადების ახალი ხერხის გამოყენების შედეგად. რომელიც მეიმეშავეს მინსკის რადიოტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტებმა და მეცნიერებმა. ერთ-ერთი საჭარო რეკონსტრუქციის პროგრამა მთავრდება ინსტიტუტის მკვლევარია მეორე ნამუშევრის — ელექტროლური საზომი კომპლექსის დანერგვაი, რომელიც არა მარტო აკონტროლებს დამუშავების პროცესს, არამედ ამოწმებს კიდევ ელექტროსის უმაღლესი სასწავლებლების მეცნიერულ ნამუშევრთა დანერგვის შედეგად განხორციელ ხუთწლეულში მიღებული ეკონომიკურმა ეფექტმა 200 მილიონ მანეთს გადააჭარბა.

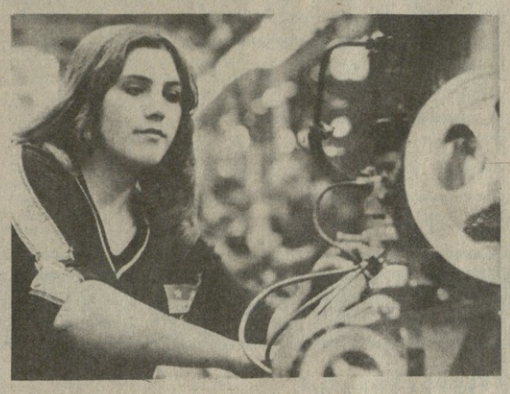

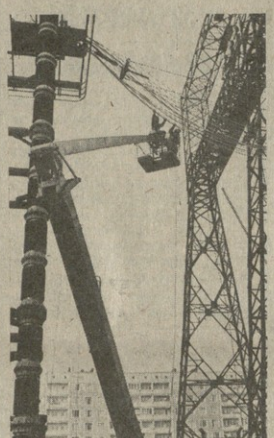

ეს სურათი (ქვემოთ) გადაღებულია იერუშალიმის ოლქში, აღმოსავლეთ ციმბირის სწრაფად განვითარებად რაიონში. ანგარაზე მიდრეკილ ტრანსფორტრების კასკადის შექმნამ საიმედო ენერგეტიკული ბაზით უზრუველყოფა მსხვილი ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსების ჩამოყალიბება. ბრატსკელი მხატვარი იგორ შანდრო (ცენტრში) თავის კოლეგებს აცნობს ანგარის მიღიონელქარხანადგურის ამსახველ ახალ ნამუშევარს.

ე. ბრიუხანენკოს ფოტო.

მოსკოვის ლიხაჩოვის საბელობის საავტომობილო ქარხანამ დიდი გადაჭარხებით შეასრულა პროდუქციის რეალიზაციის მეთერთმეტე ხუთწლედის პირველი წლის გეგმა. ამ წარმატებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ სახელგანთქმულ ქარხნის კომკავშირელებსა და ახალგაზრდებს. ბევრმა მათგანმა ვადაზე ადრე შეასრულა წლიური გეგმა და 1982 წელს ბევრად ადრე შეხვდა— ახლა ახალგაზრდა ავტოქარხანელებმა კომკავშირის მომავალი XIX ყრილობის აღსანიშნავად გაიჩალეს შეჯიბრება და პირველი წარმატებებს მიაღწიეს.

სურათზე: (ზემოთ) მოწინავე ზეინკალი ვერა ვაკულინა.

ვ. სოგბოლოვას ფოტო.

ეოთერთმეტე ხუთწლედში ქვეყნის ევროპული ნაწილის ატომურ ელექტროსადგურებს 24-25 მილიონი კილოვატი ახალი სიმძლავრეები შეეჩატება. ურალში ელექტროენერგიის გადაცემისათვის უმძლავრესი ელექტროსადგურებიდან, რომლებიც შენდება პავლოდარ-ეკიბასტუზის ტერიტორიალური სამრეწველო კომპლექსსა და დასავლეთ ციმბირში, გამოყენებული იქნება 1.150 კილოვატზე მეტი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზები. პირველი ასეთი ხაზი უკვე გაჩაღთ ყაზახეთში.

სურათზე: დდდაბეგიანენი საცდელი მონაკვეთის მონტაჟი.

ვ. ბლოხინინის ფოტო.

კადრების სწავლება

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ სახოგადოებრივ მეცნიერებათა აკადემიის ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტში დამთავრდა მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმების სამბჭოების მუშაობის საკითხთა განყოფილებების გამგეებისა და მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების, სახალხო დეპუტატთა სამხრეთ, საოლქო სამბჭოების აღმასკომების სარეგანიზაციო-საინსტრუქტორო განყოფილებათა გამგეების მეცადინეობა. მსმენელები ორი კვირის განმავლობაში სწავლობდნენ კომუნისტური მშენებლობის მარქსისტულ-ლენინური თეორიისა და პრაქტიკის, სკკპ საშინაო და საგარეო პოლიტიკის, სახალხო დეპუტატთა საბჭოების საქმიანობის სკკპ XXVI ყრილობის მითითებების, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმის, სსრ კავშირის მეათე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესიის გადაწყვეტილებების, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევის მითითებათა მიხედვით.

მსმენელები გაეცნენ ქალაქ მოსკოვისა და მოსკოვის ოლქის სახალხო დეპუტატთა რაიონული და საქალაქო სამბჭოების აღმასკომების სარეგანიზაციო-ინსტრუქტორთა, ავტონომიური რესპუბლიკების, ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა სამბჭოების აღმასკომების, ავტონომიური ოლქის, ეროვნული ოლქების, ეროვნული ოლქების, ეროვნული ოლქების

გულში ლენინით

ყოველი ხალხის ისტორიაში არის ფაქტები და მოვლენები, რომლებსაც ქამთასცა ვერ-აფერს აკლებს. ისინი წარსულს არ ბარდება, დავიწყებას ფერფლით არ იფარება. ისინი მუდამ ჩვენთან, ჩვენს გულში, ჩვენს გონებაშია. ისინი თაობიდან თაობას გადაეცემა, როგორც ფასდაუდებელი საგანძური. ასეთია ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის ცხოვრების ყოველი ფაქტი. ლენინის ბიოგრაფიის ერთ-ერთი ასეთი ფაქტია ის, რომ დიდ ბელადს სურდა საქართველოში ჩამოსულიყო. ჩვენი ხალხი წმიდად ინახავს ამის ხსოვნას. შემთხვევითი როდია, რომ ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალის დამთვალიერებელნი შეუნელებელ ინტერესს იჩენენ იმ დოკუმენტებისადმი, რომლებიც დაკავშირებულია ისტორიულ დღეთა ამბებთან.

1921 წლის 25 თებერვალს საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლება გამოცხადდა. 2 მარტს ლენინი წერდა სერგო ორჯონიკიძეს: „გადაეცით ქართველ კომუნისტებს და სპეციალურად საქართველოს რეკომის ყველა წევრს ჩემი მხურვალე სალამი საბჭოთა საქართველოსადმი“.

23 მარტს საქართველოს რევკომის თავმჯდომარემ ფ. ი. მახარაძემ ვლადიმერ ილიას ძეს გაუგზავნა წერილი, რომელშიც გაიცნო რესპუბლიკაში საბჭოთა ხელისუფლების პირველ თვეში შექმნილი მდგომარეობა და ბოლოს მიმართა სიტყვებით: „იმედი გვაქვს, რომ ამ ზაფხულს ნაადედა კონსტანტინეს ასულთან ერთად თბილისში გიხილავთ, და ჩვენ შევენერი ადგილებს დგომათვალიერებინებთ“.

1922 წლის გაზაფხულზე ვლადიმერ ილიას ძის ჯანმრთელობა გაუარესდა. ექიმების დასკვნით, მას დასვენება და მკურნალობა სჭირდებოდა. მედიკოსებმა საქართველოში წამოსვლა ურჩიეს. ასეთივე რჩევა მისცეს ნადეჟდა კონსტანტინეს ასულსაც.

1922 წლის 7 აპრილს ლენინი ორჯონიკიძისადმი წერილში სთხოვდა მოეხსნა დასასვენებლად შესაფერისი ადგილი, და ისიც დაუყოვნებლივ შეეფდა საქმეს. როგორც მიმოწერიდან ჩანს, სერგომ ვლადიმერ ილიას ძეს ბასუთუმანი და ბორჯომი შესთავაზა. მაკრ საქართველოში ჩამოვიდა რუსეთის სფსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი ნ. ა. სემაშკო, რომელმაც ორჯონიკიძესთან ერთად და რესპუბლიკის საკურორტო სამმართველოს სპეციალისტებთან ერთად დაათვალიერა ბორჯომი. ვლადიმერ ილიას ძემ თავისთვის და ნადეჟდა კონსტანტინეს ასულისათვის სწორედ ეს კუთრიტი აირჩია.

ცნობა, რომ დიდი ბელადი საქართველოში ჩამოსვლას აპირებდა, ელვის სისწრაფით მოედო მთელ ქვეყანას. ყველანი მოუთმენლად ელოდნენ ვლადიმერ ილიას ძესთან შეხვედრას. მაგრამ მოულოდნელად მისი ჯანმრთელობა მკვეთრად გაუარესდა და ამის შემდეგ იგი ვეღარე ჩამოვიდა ჩვენს რესპუბლიკაში.

დროდადრო ჩვენს მუზეუმში მოდიან ჭაღარამოსილი მოხუცები. მათ უყვართ თავიანთი მოგონებების გაზიარება. ბევრი მათგანი სიამაყით გვიამბობს ხოლმე, რომ ამბადებენენ ოთახებს, რომლებიც ბორჯომში გათვალისწინებული იყო ლენინის დასასვენებლად. და ყველანი თავიანთ ნაამბობს ნაოცილად ამთავრებენ: „ვლადიმერ ილიას ძე ვერ ჩამოვიდა საქართველოში, და ქართველმა ხალხმა ვერ უამასინჯა ყველაზე ძვირფას, ყველაზე საყვარელ სტუმარს, ვერ აჩვენა ნამდვილი ქართული სტუმართმოყვარეობა. ჩვენთან ხომ ყველას ეწადა ენახა ადამიანი, რომელმაც ყველაზე მეტი რამ გააკეთა უბრალო ხალხისათვის“.

ვლადიმერ ილიას ძე პირადად იცნობდა ბევრ ქართველ რევოლუციონერს, მეგობრული ურთიერთობა ჰქონდა მათთან. საბედნიეროდ, ისინი ვლადიმერ ილიას ძის ხელმძღვანელობით ცხოვრობდნენ, იბრძოდნენ, იწრთობოდნენ რევოლუციური ბრძოლის ბრძმედში, ყალიბდებოდნენ როგორც ლენინელი ბოლშევიკები. ისინი ზხრად მიმართავდნენ ბელადს რევოლუციური შუამბის თეორიისა და პრაქტიკის სხვადასხვა საკითხის გამო და მუდამ იღებდნენ ბრძნულ რჩევასა და პრაქტიკულ დახმარებას. ეს მიმოწერა რევოლუციური მეცნიერების ეტმარტი უნიკერსიტეტია. ქართველი რევოლუციონერებისადმი ლენინს წერილებს, რომლებიც სხვადასხვა დროს არის დაწერილი, აერთიანებს კომენიზმის მომავალი გამარჯვების მგზნებარე რწმენა.

ლენინ ვერ ჩამოვიდა საქართველოში, მაგრამ ახალგაზრდა საბჭოთა რესპუბლიკა დღენიადაგ გრძნობდა მის მზრუნველობასა და ყურადღებას. ლენინი და საბჭოთა მთავრობა საქართველოს დამოუდგენელ ეროვნულ ინტერესებს ეფარ ეფარ ეფარ ეფარ. 1921 წლის 21 მაისს რუსეთის სფსრ სახალხო კომისართა საბჭომ ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის ინიციატივით მიიღო დადგენილება საბჭოთა საქართველოსათვის 5 მილიონი ოქროს მანეთის გამოყოფის შესახებ. მარტო 1921 წლის მარტიდან ოქტომბრამდე საქართველომ 234 ათასი ფუთი პური, 15 ვაგონი შაქარი, 720 ათასი არშინი მანუფაქტურა, 6 ათასი ფუთი ფიზსაცმელი და ბევრი სხვა რამ მიიღო.

1921 წლის 14 ივლისს გაზეთ „პრავდა ვოსტოკაში“ დაიბეჭდა ლენინის 7 ივლისს დეპეშა რუსეთის სფსრ სარსათის სახალხო კომისრის წარმომადგენლის ალექსეევისადმი, — „ეთანხმებით ოთხ ოთახ-ბინის ბორჯომში ლენინის ოჯახის ბინად ... ეს ... ადგილი ... ბინა ... ბინა ... ბინა

ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲡ ᲝᲞᲢᲘᲛᲘᲖᲛᲘᲗ ᲨᲔᲰᲧᲣᲠᲔᲑᲡ

ᲛᲝᲗᲘᲡ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲐᲦᲠᲫᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲖᲣᲛᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝᲔᲑᲘᲡ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲑᲐᲠᲓᲐᲭᲔᲠᲘᲚᲘᲐ, ᲙᲕᲚᲐᲕᲐᲪ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ. ᲓᲦᲘᲡ ᲬᲣᲠᲘᲒᲠᲘᲜᲐ ᲮᲔᲕᲡᲣᲠᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐᲡᲗᲐᲜ, ᲛᲝᲗᲘᲡ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲐᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

ᲐᲮᲚᲘᲡ ᲬᲚᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲑᲘᲗ ᲛᲣᲨᲐᲝᲓᲐ ᲮᲐᲚᲔᲠᲘᲜᲓᲘᲗ ᲓᲦᲔᲑᲘᲗ ᲤᲘᲠᲛᲘᲡ ᲐᲚᲘᲛᲞᲘᲐᲓᲘᲡ ᲛᲔᲝᲠᲔᲜᲐᲠᲘᲜᲐ ᲓᲐᲡᲐᲯᲘᲗᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲤᲘᲠᲛᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲨᲔᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲛᲝᲤᲘᲜᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ. ᲛᲐᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲐᲜᲘ ᲘᲧᲝ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ. ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

ᲐᲮᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ. ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

ᲛᲘᲗᲘᲡ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲐᲦᲠᲫᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲖᲣᲛᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝᲔᲑᲘᲡ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲑᲐᲠᲓᲐᲭᲔᲠᲘᲚᲘᲐ, ᲙᲕᲚᲐᲕᲐᲪ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

ᲮᲔᲕᲡᲣᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲗᲘᲡ ᲛᲑᲠᲔᲑᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲝᲑᲐᲨᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲚᲘ ᲠᲘᲗᲘ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲠᲪᲘᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲝᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

**ᲮᲔᲕᲡᲣᲠᲗᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘ ᲒᲘᲠᲩᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ

დედაო ენავ!

კონსტიტუციური კანონმდებლობის შეცვლით, ამ რამდენიმე წლის წინათ რომ მოხდა, ჩვენი კანონმდებლობის განვითარების ახალი და მეტად ძნიშვნელოვანი ეტაპი დაიწყო. ქვეყნის ძირითადი კანონის შესაბამისად, ამჟამად მთელ საბჭოთა კავშირში დიდი საყოფიერებელი სამუშაოები მიმდინარეობს, მუშავდება სხვადასხვა საკანონმდებლო აქტის პროექტები, იხვეწება მოქმედი კანონები, უქმდება ზოგიერთი მოძველებული ნორმატიული აქტი და ა. შ.

კანონმდებლობის სრულყოფის სამუშაოები ჩვენს რესპუბლიკაშიც ფართოდ გაიშალა. საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროში შექმნილია საგანგებო სარედაქციო საბჭო, რომელიც უკვე შეუდგა რესპუბლიკური კანონმდებლობის, მრავალტომიანი ქრონოლოგიური კრებულის ბეჭდვას, 1983-1987 წლებში კი დაგეგმილია ამ კრებულის სს რესპუბლიკის კანონთა წიგნის გამოცემა. ყველა კანონი თუ სხვა სახის ნორმატიული აქტი, რომლებიც კანონთა წიგნში შევა, უნდა დაიბეჭდოს, დაზუსტდეს და მიესადაგოს კონსტიტუციას.

ამ გიგანტიკური საკანონმდებლო მუშაობის დროს, სხვა მნიშვნელოვან და გადაუდებელ საკითხებთან ერთად განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დავუთმოთ საკანონმდებლო ენის საკითხსაც. საჭიროა გვახსოვდეს, რომ კანონის ენის დაბალეწა არა მარტო შშობლიური ენის განვითარებას უწყობს ხელს, არამედ ხალხს სამართლებრივი კულტურის ამაღლების ერთ-ერთი აუცილებელი პირობაც არის. ქართველ ერს ამ მხრივაც დიდი ტრადიციები აქვს. საქართველო, როგორც ცნობილია, უძველესი კულტურის ქვეყანაა, რომელსაც თავისი სახელმწიფოებრივი აღმავლობის ხანაში განვითარებული სამართალი ჰქონდა. ამიტომ იყო, რომ საუკუნეების განმავლობაში იხვეწებოდა და ვითარდებოდა ქართული სამართლებრივი ენა, მდიდრდებოდა სამართლის ტერმინოლოგია. ჩვენი ვალია, არ დავკარგოთ ეს მემკვიდრეობა და ყველელ სიტყვას, სპეციალურ გამოთქმას თუ ტერმინს, რომლებიც ქართული ენის წიაღში შემოშავდა, შეძლებისდაგვარად თავისი ადგილი მივუჩინოთ და შესაფერი ისი შინაარსი მივცეთ.

სამართლის ენა საერთო ლიტერატურული ენის ნაწილია. იგი ენის საერთო კანონებს ემორჩილება და სალიტერატურო ქართულის ნორმებს ემყარება. სხვაგვარად არც შეიძლება იყოს, კანონი უნდა იწერებოდეს იმ გრამატიკული წესების დაცვით, რომლებიც სალიტერატურო ენაში მოქმედებს, თუ გვინდა, რომ კანონმდებლობის აზრი ყველასათვის ნათელი და გასაგები იყოს.

ამავე დროს, სამართლის ენას აქვს თავისებურებანიც, რაც აუცილებლად უნდა მივიღოთ მხედველობაში სამართლებრივი აქტის შემუშავებისა და მისი გამოყენების დროს. თავისებურია კანონის ენა, სტილი და ტერმინოლოგია. კანონის ენა შრალია და მოკლეტელი ყოველგვარ ემოციურობას. კანონი გამოხატავს აკრძალვას ან ნებართვას, ან უბრალოდ შშრალად აღწერს რომელმე ცნებას ან ინსტიტუტს. ამის გამო კანონმდებლის გამოთქმის ტონიც კატეგორიულია. რაც მთავარია, კანონის ტექსტისათვის დამახასიათებელია ზუსტი და ნათელი ფორმულირებები. ა. ლუნაჩარსკი ვ. ლენინის შესახებ წერდა, რომ განათლებით იურისტმა, მან შეინარჩუნა უდიდესი ინტერესი სამართლებრივი ფორმულირებების „...გასაოცარი სიზუსტისადმი... მას ჰქონდა მიდრეკილება იურიდიული ტიპის ფორმულირების მიმართ და ვ. ლ. ამის ოსტატი იყო... იგი ამა თუ იმ სამართლებრივ ფორმულას ისე ეპარობოდა, როგორც ნამდვილ მეცნიერულ ლირებულებას, როგორც ნამდვილ ენციკლოპედიას, ...ეს ... ეს ... ეს ...